

lodden, anvise Lovforslaget altsaa en Udvej, hvorefter han kan henytte den i et længere Næremaal ad Gangen. Men det ærede Medlem var jo ellers, saa vidt jeg forstod ham, enig i Forslagets Hovedtanke, han erkendte at der var Trang til Huslodder, og han var selvfølgelig ogsaa enig deri, saa vidt muligt, at bevare de nuværende Huslodder. Jeg er enig med ham i den Betragtning, han gjorde gældende over for det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 7de Valgkreds (D. Hansen), der havde udtalt, at Bevarelsen af de nuværende Huslodder maatte være Nummer 1, og at Udstyknigen, Tilvebringelsen af ny Huslodder var Nummer 2. Jeg tror, at Spørgsmaalet: Jord til Landarbejderne — og denne Jord skulde jo nærmest frembringes ved Udstykning af ny Jord — er det store Spørgsmaal for nærværende Tid, ja, jeg kan gerne sige, at det er det største Samsundspørgsmaal, vi have i Øjeblikket. Jeg kan altsaa ikke erkende, at Bevarelsen af de nuværende Huslodder absolut er Nummer 1, jeg mener, at dette kun er Nummer 2. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 7de Valgkreds anede over, at vi havde sat Grænsen til 1 Tønde Hartkorn, og at altsaa de, som havde $7\frac{1}{2}$ eller $7\frac{3}{4}$ Skp. Hartkorn skulde have Lov til at nedlægge deres Huslodder. Jeg skal sige det ærede Medlem, som tog venlig paa dette Forslag, at man altid er nødt til at have en Grænse; vi have sat Grænsen ved 1 Tønde Hartkorn, og jeg tror for mit Vedkommende, at dette er det rigtige. Man kunde maasse fravige denne Grænse en lille Smule, hvis dette kunde sikre Forslagets Gennemførelse, men vi ere jo i det hele taget, som det ogsaa fremgaar af mine Udtalelser til det ærede Medlem fra Bøllum, ikke ganske enige om den Størrelse, som Huslodderne helst bør have. Jeg tror imidlertid, at naar Husene eller Husmændene i denne Henseende ere noget frit stillede, vil dette Forhold ogsaa regulere sig noget af sig selv; og derfor er jeg ikke stemt for stærke, mere skærpene Baand inden for selve Husmandsbrugene.

Til Slutning skal jeg henvende et Par Ord til den højtærede Indenrigsminister, hvis Opfattelse af den foreliggende Sag jeg ikke rigtig forstod. Den højtærede Indenrigsminister mente, at dette Forslag var i Strid med Grundlovens § 82, der siger, at Ejendomsretten er ukrænkelig; men Grundlovens § 82 siger jo ogsaa: Ingen kan tilpligtes at afstaa sin Ejendom, og da jeg ikke kan se, hvor Forslaget har tilpligtet nogen at afstaa sin Ejendom, kan jeg ikke se, at Forslaget paa nogen Maade

kan komme i Strid med Grundlovens § 82. Hvis den højtærede Ministers Opfattelse er rigtig, ser jeg ikke, hvorledes det vil være muligt i Fremtiden at lægge noget som helst Baand paa Husmandsbrug og Gaardmandsbrug osv. paa Landet; det vil efter denne Opfattelse endog ogsaa være aldeles umuligt at faa en Sundhedsvedtægt gennemført ude i Landkommunerne. Jeg kan dog ikke tro, at det er den højtærede Ministers virkelige Mening, at dette skulde være Tilfældet. Den højtærede Minister anede lidt over, at Forslaget var fremkommet, og mente, at man, da man havde Landbokommissionen, burde have ventet, til dennes Forslag fremkom, hvorhos han ophyste, at en Betænkning allerede var indsendt til Ministeriet, og at Forslag derfor kunde ventes om ikke før, saa dog i Begyndelsen af næste Samling. Ja, jeg blev glad ved denne Udtalelse, men efter at have hørt, hvad den højtærede Minister videre sagde om dette Forslag, blev jeg mindre glad. Han udtalte først, at Landbokommissionen burde tage disse Forslag under Overvejelse og komme frem med Forslag om dette Emne, men bagefter udtalte den højtærede Minister, at, for at han kunde gaa med til et Forslag som dette, maatte haade det øverste og det nederste, altsaa haade Hovedet og Benene, skæres væk af Forslaget. Men saa kan jeg ikke se andet, end at det bliver en elendig Krøbling, og jeg kan ikke tro, at Husmændene i Landet ville sætte særlig Pris paa, om den højtærede Minister velsignede dem med et saadant Forslag. Endstønt jeg altsaa blev glad ved den Udflugt, der blev aabnet til, at vi ogsaa fra Landbokommissionens Side kunne faa et Forslag frem om dette Emne, var jeg dog ikke synderlig glad ved den Udtalelse, der kom fra den højtærede Minister. Han udtalte ogsaa, i alt Fald saa vidt jeg forstod her fra Pladsen, at Husene, naar Lejekontrakterne for Fremtiden skulde affattes paa 12 Aar ad Gangen, vilde synke i Værdi. Det tror jeg ikke; jeg ser ikke hvorfor. Hvis det skulde være, saa maatte Husene da snarest stige i Værdi; thi det er dog givet, at, naar de Folk, som besad disse Huse, besad dem for en længere Arrække, maatte de have større Værdi for dem, og saa vilde der dog ikke være nogen Grund for den vedkommende Ejer til samtidig at sætte Lejesafgiften ned. Jeg kan derfor ikke se, at Lejemaal paa længere Arrække vilde bringe Husenes Værdi til at synke — tværtimod forekommer det modsatte mig at ville blive Tilfældet. Med disse Ord tror jeg at have omtalt, hvad jeg for Øjeblikket finder Anledning til at omtale.